

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 15 stycznia 2025 r.

Poz. 381

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.5.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 10 stycznia 2025 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VII/045/2024 Rady Powiatu Mikołowskiego z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parking strzeżonym oraz wysokości kosztów w przypadku odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu w części określonej w:

- 1) § 1 ust. 1 uchwały w zakresie sformułowania: „brutto”, zawartego we wprowadzeniu do wyliczenia;
- 2) § 1 ust. 2 uchwały w zakresie sformułowania: „brutto”, zawartego we wprowadzeniu do wyliczenia

- jako sprzecznej z art. 130a ust. 6 w zw. ust. 5f ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047 ze zm.), dalej jako „ustawa”, oraz z art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 października 2025 r. Rada Powiatu Mikołowskiego podjęła uchwałę Nr VII/045/2024 w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parking strzeżonym oraz wysokości kosztów w przypadku odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 130a ust. 6 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 13 grudnia 2024 r., za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż jest ona w części niezgodna z prawem. Zgodnie z art. 130a ust. 6 ustawy – Rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w ust. 1-2, oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat, o których mowa w ust. 5c, oraz wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a, nie może być wyższa niż maksymalna kwota opłat za usunięcie pojazdu, o których mowa w ust. 6a. Natomiast z art. 130a ust. 2a i ust. 5c ustawy wynika, że: Od usunięcia pojazdu odstępuje się, jeżeli przed wydaniem dyspozycji usunięcia pojazdu lub w trakcie usuwania pojazdu ustaną przyczyny jego usunięcia. Jeżeli wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu w przypadkach, o których mowa w ust. 1-2, spowodowało powstanie kosztów, do ich pokrycia jest obowiązany właściciel pojazdu. (...) Pojazd usunięty z drogi w przypadkach określonych w ust. 1-2 oraz art. 140ad ust. 7 umieszcza się na wyznaczonym przez starostę parking strzeżonym do czasu uiszczenia opłaty za jego usunięcie i parkowanie, z uwzględnieniem ust. 7. Przepisem art. 130a ust. 6a ustawy wprowadzono z kolei maksymalną wysokość stawek kwotowych opłat, o których mowa w ww. ust. 5c, z tym

że zgodnie z art. 130a ust. 6b ustawy: Maksymalne stawki opłat określone w ust. 6a, obowiązujące w danym roku kalendarzowym ulegają corocznie zmianie na następny rok kalendarzowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wiążące dla rady powiatu maksymalne stawki na rok 2025 ogłoszone zostały w wydany na podstawie art. 130a ust. 6c ustawy obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 29 lipca 2024 r. w sprawie ogłoszenia obowiązujących w 2025 r. maksymalnych stawek opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parking strzeżonym (M.P. poz. 718).

Ustanawiając wysokość opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie, w § 1 ust. 1 uchwały Rada przyjęła: *Za usunięcie pojazdu z drogi na koszt właściciela ustala się opłatę na rok 2025 w wysokości „brutto:” (...)* natomiast w § 1 ust. 2 uchwały *Za przechowywanie na parking strzeżonym pojazdu usuniętego z drogi na koszt właściciela – w przypadkach określonych w art. 130a ust. 1-2 ustawy Prawo o ruchu drogowym ustala się opłatę na rok 2025 za każdą dobę w wysokości „brutto:” (...).*

W ocenie organu nadzoru Rada Powiatu w sposób nieuprawniony przyjęła w § 1 ust. 1 oraz w ust. 2 uchwały, że opłaty określone w jej treści zostały wyrażone w kwotach brutto. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 130a ust. 5f ustawy usuwanie pojazdów oraz prowadzenie parkingu strzeżonego dla pojazdów usuniętych w przypadkach, o których mowa w ust. 1-2, należy do zadań własnych powiatu. Starosta realizuje te zadania przy pomocy powiatowych jednostek organizacyjnych lub powierza ich wykonywanie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Zgodnie natomiast z art. 130a ust. 6e ustawy opłaty, o których mowa w ust. 6, stanowią dochód własny powiatu. Ponadto należy wskazać, że zgodnie z art. 15 ust. 6 ustawy o podatku od towarów i usług nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. Jednostki samorządu terytorialnego są podatnikami podatku od towarów i usług w zakresie tych czynności, które mają charakter cywilnoprawny, to znaczy takich, które są przez nie realizowane na podstawie umów cywilnoprawnych. Będą to zatem wszystkie realizowane przez te jednostki czynności w sferze ich aktywności cywilnoprawnej, w szczególności czynności sprzedaży, zamiany (nieruchomości i ruchomości), wynajmu czy dzierżawy. Czynności usunięcia pojazdu, a także przechowywania na parking strzeżonym, nie wynikają z zawartych umów cywilnoprawnych, a stanowią realizację uprawnień nałożonych przez przepisy prawa. Powiat w zakresie tych czynności nie działa jako podatnik podatku VAT. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 marca 2021 r., sygn. akt I FSK 607/20 (publ. LEX nr 3179156): Nie może być uznana za podatnika podatku od towarów i usług jednostka samorządu terytorialnego, która wykonuje określone działania w sferze imperium (realizując powierzone jej zadania) i nie działa w tym zakresie na zasadach komercyjnych (mogących zakłócać reguły konkurencji).

W ocenie organu nadzoru brak jest zatem podstawy do określania w przedmiotowej uchwale wysokości opłat i kosztów w kwotach brutto, skoro nie stanowią one przedmiotu opodatkowania. Tym samym zawarcie we wprowadzeniu do wyliczenia w § 1 ust. 1 i ust. 2 uchwały sformułowania „brutto” należy uznać za sprzeczne z prawem, to jest z art. 130a ust. 6 w zw. ust. 5f ustawy oraz z art. 15 ust. 6 ustawy o podatku od towarów i usług.

Omawiane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr VII/045/2024 Rady Powiatu Mikołowskiego z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parking strzeżonym oraz wysokości kosztów w przypadku odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu – w ww. zakresie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz